

SPOROČILO ZA JAVNOST

LEKARNA LJUBLJANA ODPRLA PRVE DEMENCI PRIJAZNE TOČKE V SVOJIH ENOTAH

Ljubljana, 26. maj 2021 - Javni zavod Lekarna Ljubljana se pridružuje mreži Demenci prijaznih točk (DPT) in s tem demenci prijaznemu okolju v Sloveniji. Z današnjim dnem so odprli prve štiri DPT v enotah v Ljubljani, in sicer v lekarnah Bežigranski dvor, Metelkova, Moste in Rakovnik. V juniju bodo DPT vzpostavili še v Lekarni pri ZD Grosuplje in Lekarni Medvode. Spominčica – Alzheimer Slovenija je leta 2017 odprla prvo Demenci prijazno točko v prostorih Urada varuha človekovih pravic, danes pa jih je v Sloveniji že več kot 220.

Demenca je kronična napredujoča bolezen možganov, ki jo povzročajo spremembe na možganskih celicah. Kaže se z motnjami spomina, mišljenja, orientacije, prepoznavanja, razumevanja, računskih in učnih sposobnosti ter govorjenja, izražanja in presoje. Možnost, da zbolimo za demenco, s starostjo narašča. V starosti nad 65 let ima demenco že vsak peti človek, v starosti nad 80 let pa vsak tretji. Število obolelih iz leta v leto narašča. V Sloveniji je trenutno obolelih več kot 34.000 oseb, število obolelih pa naj bi se do leta 2050 podvojilo. Za eno osebo z demenco več let povprečno skrbita še vsaj dva svojca oziroma oskrbovalca, kar pomeni, da v Sloveniji demenca pomembno vpliva na kakovost življenja približno 100.000 ljudi.

Demenco se z zgodnjim odkritjem da upočasniti, bolniku pa z zdravili in ustreznimi pristopi zagotoviti kakovostno življenje. Zato je pomembno, da v družbi oblikujemo osebam z demenco prijazno okolje. Slovensko združenje za pomoč pri demenci Spominčica – Alzheimer Slovenija je v ta namen začelo odpirati Demenci prijazne točke (DPT), ki jih je danes že več kot 220. DPT je namenjena osebam z demenco, zlasti tistim v zgodnji fazi bolezni, ki so še samostojni in aktivni, njihovim svojcem, pa tudi drugim. Tudi v Lekarni Ljubljana so se v želji, da lekarne postanejo do bolnikov z demenco še bolj prijazne, odločili, da se pridružijo mreži Demenci prijaznih točk.

Z današnjim dnem so se vzpostavile Demenci prijazne točke v naslednjih lekarnah: Lekarna Bežigranski dvor, Lekarna Metelkova, Lekarna Moste in Lekarna Rakovnik. V juniju pa se bosta v mrežo DPT vključili še Lekarna pri ZD Grosuplje in Lekarna Medvode.

V vseh navedenih lekarnah bodo lekarniški strokovni delavci izvajali **skupni program DPT**, ki obsega:

- ozaveščanje pacientov in strank v lekarni o demenci s postavitvijo kotička z informativnimi gradivi o demenci,
- zagotavljanje primernega sporazumevanja z osebami z demenco,
- izvajanje storitev farmacevtske obravnave na način, ki je prijazen do oseb z demenco,

- nudenje pomoči in ukrepanje, v primeru, da v lekarno pride oseba z znaki demence - se je na primer izgubila,
- usposabljanje lekarniških strokovnih delavcev v sodelujočih lekarnah za nudenje informacij o demenci ter pomoči osebam z demenco in njihovim svojcem,
- informiranje zainteresirane laične javnosti o demenci za boljšo ozaveščenost o demenci v lokalnem okolju in
- predstavitev delovanja in aktivnosti DPT na vsaj enem dogodku letno v lokalnem okolju.

V sodelujočih lekarnah bodo lekarniški strokovni delavci poleg navedenih aktivnosti izvajali **svetovanje pri demenci po internem protokolu**, ki poleg prepoznavne znakov in simptomov demence vključuje tudi presejanje s pomočjo standardnega presejalnega vprašalnika MoCA (montrealska lestvica spoznavnih sposobnosti) za odkrivanje okrnjenih kognitivnih (spoznavnih) sposobnosti. Presejanje bo namenjeno starejšim od 65 let, ki še niso bili obravnavani zaradi okrnjenih spoznavnih sposobnosti v okviru zdravstvenega sistema.

Upočasnite demenco preden demenca upočasni vas.

Nova storitev v lekarni: povprašajte magistra farmacije o možnostih zgodnje prepoznavne in svetovanja pri upadu spoznavnih sposobnosti.

Usposabljanja za vzpostavitev DPT v lekarnah in izvajanje svetovanja osebam z demenco po internem protokolu se je udeležilo 13 magistror farmacije Lekarne Ljubljana. Z izvajanjem farmacevtske obravnave na dementnim osebam prijazen način in nudenjem pomoči tako njim kot njihovim svojcem bodo lekarniški strokovni delavci prispevali h kakovosti življenja oseb z demenco.

S pomočjo podpore skupnosti lahko osebe z demenco ostanejo dalj časa aktivno vključene v lokalno okolje. Demenci prijazno okolje jim omogoča, da lahko živijo kakovostno in samostojno, prispevajo k skupnosti, živijo varno, dobijo potrebno podporo, pomoč in razumevanje, ohranjajo svojo socialno mrežo, dostopajo do storitev, ki so jih vajene in jih potrebujejo (lekarne, trgovine, bolnišnice, banke, parki ...). S tem ohranjajo dostojanstvo in spoštovanje, kar je ključno za ohranjanje samostojnosti in integritete oseb z demenco, pa tudi zmanjševanja stigme.

Z DPT v enotah Lekarne Ljubljana, z izvajanjem farmacevtske obravnave na dementnim osebam prijazen način in nudenjem pomoči tako njim kot njihovim svojcem bodo lekarniški strokovni delavci prispevali k demenci prijazni družbi, k bolj kakovostnemu življenju oseb z demenco in njihovih svojcev.

Štefanija L. Zlobec
Predsednica Spominčice – Alzheimer
Slovenija

dr. Marjan Sedej
Direktor Lekarne Ljubljana